

Foto: Thomas Gunnarsson

Kalkkrassing finns på den svenska rödlistan och är placerad i kategorin missgynnad (NT). Eftersom kalkkrassing – förutom att vara rödlistad och fridlyst – även omfattas av EU:s habitatdirektiv är det en art som vi i Sverige måste ta ett särskilt ansvar för genom ett aktivt floravårdsarbete. I detta arbete är floraväktarverksamheten en mycket viktig del.

Kalkkrassing tillhör familjen korsblommiga växter. Den är en ettårig ört med nedliggande växtsätt. Storleken varierar kraftigt,

stjälken kan vara 5–30 cm. Bladen är trubbigt parflikiga med en typisk färg, grön med en dragning åt blågrå. Blommorna sitter på korta skaft, enstaka i bladvecken. Kronbladen är 3–4 mm och färgen är vit. Skidorna har ett typiskt utseende, krökta med en lätt inskränning mellan fröna.

Ofta finner man mycket småväxta exemplar av kalkkrassing som efter en regnperiod snabbt kan växa till sig och de ger då ett helt annat intryck. Speciellt vid fruktmognaden kan hela växten sträcka på sig och få ett mer upprätt växtsätt.

Rödlistan

Den svenska rödlistan upprättas av ArtDatabanken och fastställs av Naturvårdsverket. Listan uppdateras vart femte år. I rödlistan klassificeras växter och djur i olika hotkategorier beroende på hur stor risken är att arten ska försvinna ur landet.

Rödlistans kategorier:

RE – Försvunnen

CR – Akut hotad

EN – Starkt hotad

VU – Sårbar

NT – Missgynnad

DD – Kunskapsbrist

Foto: Åke Svensson

Foto: Thomas Gunnarsson

Kalkkrassing

växer på störd, kalkrik mark som periodvis är fuktig. På alvarmark växer den ofta i uppfrysningssmark med bart vittringsgrus tillsammans med andra småväxta arter som rödmire och småsporre. Påfallande ofta påträffas den på traktorvägar som går över alvarmark eller på kreatursstigar. Uttorkade alvarvåtar kan ibland vara en växtmiljö för kalkkrassing. I mer eller mindre övergivna stenbrott kan också arten slå till. Där växer den på högar med krossad kalksten. Mer sällsynt kan den ses i kanten av glesbevuxna åkrar. Beroende på väderleken varierar arten påtagligt i antal mellan olika år. Torra somrar kan arten nästan vara helt försvunnen men kommer det en regnperiod i juli månad kan plötsligt tusentals plantor visa sig.

I Norden är kalkkrassing endast känd från Öland och Gotland samt mycket sällsynt i Skåne.

Kalkkrassing är beroende av att alvarmarkerna på Öland och Gotland fortsättningsvis hävdas genom bete. Kreaturens tramp gör att den konkurrenssvaga arten kan fortleva i det kalkrika gruset. Mer intensiv täktverksamhet i sten- och grustag kan missgynna arten.

Floraövervakning

Sveriges miljömål slår fast att alla arter ska förekomma i livskraftiga bestånd. Att kartlägga förekomsten av hotade växter är en viktig del i arbetet med att bevara arter och biologisk mångfald.

Projekt Floraväktarna är ett nätverk av växt- och naturintresserade personer som besöker de hotade arternas växtplatser för att räkna antalet plantor, upptäcka eventuella förändringar eller andra oroande faktorer. Floraväktarnas rapporter ligger till grund för en del av miljöövervakningen

och floravårdsarbetet i landet.

Andra viktiga delar i bevarandearbetet är nätverket Natura 2000 och arbetet kring åtgärdsprogrammen.

Naturvårdsverket har gett länsstyrelserna i uppdrag att ta fram åtgärdsprogram för ett antal hotade kärlväxter som inte klarar att överleva utan särskilda åtgärder. Programmen är inte formellt bindande men syftar till att vara vägledande för arbetet med att bevara dessa arter i landet.

Natura 2000 är ett nätverk av EU:s mest

skyddsvärda naturområden. Natura 2000-områden finns i alla medlemsländer och ska hejda utrotningen av arter och livsmiljöer. Ett fyrtiotal av Sveriges kärlväxter ingår i nätverket.

Vill du veta mer om floraövervakning eller informera om någon lokal för kalkkrassing hör gärna av dig till margareta.edqvist@telia.com som är samordnare för Floraväktarna. Vill du diskutera kring skötsel eller åtgärder för en specifik lokal kontakta din länsstyrelse.

Kalkkrassing saknas i övriga Norden. Den har sin huvudutbredning i Frankrike med angränsande länder, men finns också i Estland.

Om du vill läsa mer om kalkkrassing eller om floraövervakning kan du besöka följande hemsidor:

Svenska Botaniska Föreningen:
www.sbf.c.se

ArtDatabanken:
www.artdata.slu.se

Naturvårdsverket:
www.naturvardsverket.se

Länsstyrelserna:
www.lst.se

Svenska Botaniska Föreningen
ArtDatabanken